

Elkezdem.

Elmondanám, hogy nagyon tudtam kapcsolódni az Edith jeligével beadott 1939-es pályaműhöz. Legalábbis ahhoz a részlethez, amit a kiírásban láttam, mikor megtaláltam a pályázatot.

Pontosan ezt érzem én is. Mindig is magamról akartam írni, a saját érzéseimről, gondolataimról, mert sok mindent még magamnak sem merek bevallani: hátha az írás segít. Csak közben rá kellett döbennem, hogy írni, pláne magadról, nemhogy nem könnyebb, mint mondjuk beszélgetni valakivel, hanem sokkal nehezebb és fáradtságosabb melő. A lelkedet látod leírva, legtitkosabb gondolataidat és ezek ebben a formában már egyáltalán nem olyan különlegesek és rejtélyesek, ahogy a fejemben hangoztak, sőt. Igazából elég butának és semmitmondónak tűnnek. Ennek oka valószínűleg az őszinteség hiánya, amire Edith (ki tudja, valójában így hívták-e őt, aki ma már minden valószínűség szerint a sírban pihen) szóval amire Edith utal, illetve nem is. Mert ő „igazságos szóról” beszél, én meg igaz szót olvastam helyette. De tulajdonképpen ez is rímél. Ennek az írásnak most az is célja ugyanis, hogy az én igazságomról beszéljen. Ami nem a szüleim, a testvérem, a nagyszüleim, a barátom vagy a barátaim igazsága: csakis az enyém és erre szükségem van. De persze őszintének is kell lennem, kíméletlenül, ami nekem nem túlzottan fekszik. Kedves vagyok, talán túlságosan is az, inkább picit gyáva, nem szeretek szembe kerülni másokkal, mármint konfliktusos értelemben.

Most jöhetne valami univerzálisabb. Felütésnek jó volt ez, de nem akarok untatni senkit, rátérnék az életemre vagy hát még előbb a jelenlegi bajomra: túl sok az idő.

Egyetemista vagyok. Már ezt leírva is megdöbbenek: hogy jutottunk ideáig?

Az utolsó emlékem, hogy alsós vagyok, anyukámmal nézem át a leckét. Beteg voltam és pótolni kell, a Tanárnő saját kezűleg, egy A4-es papír 2 oldalára írta a pótolnivalót, tárgyanként, melyik könyvből és munkafüzetből melyik feladatokat oldogassam meg. Van egy sajátos szaga a papírnak, mármint annak a konkrétnek, amin a Tanárnő, illetve Néni olyan sajátos, felismerhető és ezért valahol megnyugtató betűi állnak. Általában kifejezetten szerettem pótolni, úgy emlékszem. Szerettem a rendet, hogy ott állnak a feladatok, szépen egymás alatt a papíron, én meg sorba megyek, kinyitom a könyvet és a munkafüzetet ott, ahol kell, amivel végeztem, azt kipipálom. Szép, megnyugtató rend, sikerélmény, hiszen mindig megcsinálom a leckét, képes vagyok rá és mikor visszatérek a suliba, ott folytatom, ahol abbahagytam.

Egy osztálytársnőm ráírta a lapomra: Jó bulást! Emlékszem, megmutatom anyukámnak, hozzáteszem, kicsit kuncogva, szegény Lídia, leírja nekem helytelenül azt, hogy jobbulást, elég ciki! Nem is tudom, hogy jutott eszembe most ez, talán mert nagyon szégyeltem az akkori reakciómat, 7-8-9 évesen már buzogott bennem a felsőbbbségtudat, a jövőbeli értelmiségi, a kitűnő tanuló, aki csak mosolyog szerencsétlen osztálytársai butaságain. Pedig abszolút nem ilyen vagyok, ma már biztos rögtön a szándékot értékelném, vagy ha még magamban meg is jegyezném, hogy lám, lám, nem tud helyesen írni, biztos, hogy nem fejezném ezt ki senki másnak.

Mit mondanék a pszichológusomnak, ha járnék?

Talán azzal kezdeném, hogy nagyon lusta kezdek lenni. És, hogy az egyetem hibája minden, mert a faszért nem jelentkeztem inkább orvosira, ahol szarrá hajtának, így nem lenne annyi szabadidőm, hogy elgondolkozhassak azon, jó irányba tart-e az életem.

Kérdés: ha mondjuk nem hallanám minden sarkon, minden egyes kocsmázás alkalmával legalább kétszer azt, hogy: Jó lesz a Meki is! vagy És mi az a szabadbölcész tulajdonképpen? Nem félsz, hogy éhen fogsz halni? Mit fogsz csinálni? Mi a terv? stb, szóval, ha nem hallgatnám ezt meg minden távolabbi ismerősömtől, korosztálytól függetlenül, vajon akkor is félve tekintenék a következő 10-20 évre? Mert most még itt van a támogató, szeretetteljes családom (másik dolog, ami miatt szörnyű büntudatot érzek azok felé, akiknek ez nem adatott meg, mintha rajtam múlt volna) és a 140m²-es házuk Csepel kertvárosában. Ott van a Revolut számlámon a pénz, ami újra és újra ott lesz, akárhányszor csak megeresztek egy telefont, hogy Papa, pénz kéne! majd bőszen magyarázkodom, hogy mire és mennyi, holott senki sem kért számon.

De ez a pénz a szüleim közgazdász diplomájának a hozadéka, gyümölcse, ha úgy tetszik. Apám végigdolgozott, munkájában boldogtalan 30 éve van ezen a Revolut számlán, amit a családi költöztető cég ügyvezetőjeként húzott le eddig a pontig. Meg anyukám bankszektoros melójának éveit, a modern irodaépülettel a Soroksárin, a merch kulcstartóval és horgászsapkával meg a külföldi továbbképzésekkel és céges összejövetellekkel. Ők alkotják Magyarországon, valószínűleg igen szűk rétegét, akik nem kögazdagok, de nyáron külföldön, ősszel és tavasszal vidéki wellnesszállókban nyaral a család. Két gyerek, egy fiú és egy lány, néhány év korkülönbséggel, akik a főváros elitgimnáziumának egyikébe jártak és járnak, tisztelettudóak és kedvesek mindenkihez, élvezik a helyzeti előnyt, szívükben büntudattal élnek, mert nekik ez csak úgy jár. Megérdemlem én ezt? Elég jól teljesítek az iskolában, kihasználom eléggé, hogy ilyen szerencsés vagyok? A fiútestvér néha rápirít a lányra, nem élhetsz így, ezzel a folyamatos kétséggel, nekünk is megvannak a problémáink, ugyanúgy, mint másoknak, nyugodj meg, mi sem vagyunk tökéletes család, csak te akarod mindenáron így látni, hogy aztán rosszul érezhesd magad miatta.

Valóban nem vagyunk perfect family! Az öcsémnek kisebb korában pánikrohamai voltak, nem lehetett vele repülőre vagy autóba szállni, elkapta a félelem, folyton kérdezgette, nem sápadt-e, nem fog-e hányni, nagyon fél, álljunk meg azonnal, az autópálya közepén álljunk meg és sétáljunk, szívjunk friss, benzingőzös levegőt, mert nem bírja tovább. Sosem sikerült teljesen megfejteni, mi okozza a rohamokat.

Magamra várok. Annyi tervem van, hosszú listák, amiknek sohasem érek a végére. Filmek, amiket azért nem nézek még meg, mert majd valakivel, könyvek, amiket azért nem olvasok még el, mert majd nyáron, pálcikás forrócsoki, amit azért nem iszok meg, mert majd télen.

Mit utálok legjobban, mitől leszek „síkidég”? A másnaptól. És ezt most nem csak egy átmulatott éjszaka után gyakran jelentkező általános fejfájásra és rossz közérzetre értem, bár az is elég kellemetlen tud lenni. Nem, én most, arra a remélhetőleg másnak is ismerős szituációra gondoltam, mikor ott alszol a szerelmednél és reggel felébredtek.

Vázolom a helyzetet, ami velünk nem egyszer esett már meg. Tehát kinyitod a szemed. Az elején csodálatos minden. Ott fekszik melletted ő, életed ezen szakaszának értelme, akinél gyengédebbet, szeretetreméltóbbat el sem tudsz képzelni magad mellé és nem is akarsz, mert arra vágysz, hogy örökké mellette ébredhess fel. Szóval ott fekszik ez az ember és miközben a fenti elfogult gondolatsor végigfut még lassan kattogó agyadban, megpusztilod az arcát, ő meg még félálomban átkarol és közelebb húz, hogy belefúrhasd magad a párnája és az arca közti részbe. Ezek a kapcsolatok, sőt, az életed legboldogabb pillanatai közé tartoznak.

De egy idő után fel kell ébredni, szó szerint és átvitt értelemben is. Magadhoz térsz a nyugodt félálomból, ő közli, hogy akkor délben „kidobna”, addig meg nézzetek sorozatot az ágyban. Aztán később azt is mondja, a fenti tevékenységgel némileg ellentétesen, hogy szerinte felnőttek vagytok. Én erre csak visszakérdezek, tényleg így érzed? Mert, bár ezt sosem mondtad neki, de az igazság az, hogy nemhogy a felnőtt létbe passzolónak nem érzed ezt a szerelmet, de simán az életből is kilóg az együtt töltött idő. Mintha nem is veled történe, mintha egy éve, mikor elkezdődött kettőtök története, mintha akkor egyszerűen parkolópályára tetted volna az addigi életedet és most ebben az azóta tartó delíriumban élnél, ahová néha, általában a tőle hazafelé vezető úton beköszön a valóság. Ettől pedig te nem is annyira síkideg, mint inkább dühös leszel, aztán elfogadod és még jól is esik visszatérni a saját életedbe, ahol te irányítasz és nem érzed magad érzelmileg ennyire kiszolgáltatottnak.

Úgy érzem magam, mint valami labda, amit passzolgatnak ide-oda, ez a funkciója, képtelen csak úgy önmaga létezni. Mennyire vagyok a szüleim világméretű foglya? Létezik egyáltalán valahol mélyen bennem az én saját értelmezésem vagy csak egyszerűen lecsapódnak és összegződnek bennem anyám és apám megnyert és elvesztett csatái. Nem érzem, hogy önmagamért létezem, csak azt, hogy másokért és mások után élek. Ismerem a szüleim sebeit, de azok számomra már nem bírnak újfajta jelentéssel, nem tudok igazán kapcsolódni hozzájuk, mert én hiányzom belőlük. Csak megfejtani és elfogadni tudom a felmenőim és az ő felmenőik hibáit, saját életemre viszont csak annyi konzekvenciát vonhatok le ezekből, hogy vigyázz, ne kövesd el őket újra, legyél jobb, legyél más. És végül aztán már megint itt tartunk: Én akarok lenni az, aki majd mindent tökéletesen csinál, beteljesítve a számára megírt nagyszerű sorsot.

És hiába olvasok én Platónt, Arisztotelészt, Proustot, Nietzschét, József Attilát, Sylvia Plathot, Szabó Magdát vagy Krasznahorkait, többet fogok-e megtudni tőlük az életről, az én életemről? Megtalálom-e a pályámat, amin majd a következő 30-40-50 évben keringhetek. Vagy csak a kamaszos lázadásom, egyedüllétem, szorongásaim tolódtak ki közel 20 éves koromra és most kénytelen vagyok mélyen megélni őket, hogy aztán szépen elbúcsúzzunk egymástól és jöhet megint a gondtalan élet.

Próbálom felidézni azokat az érzéseket, amik tegnap rohamoztak meg, mikor a fentiekben agyaltam, fejemet a párnámba fúrva. Hirtelen mindent olyan világosan láttam és bár kellően szar érzés volt, valahogy megnyugtató is, hogy legalább felismertem, min megyek keresztül éppen. Jó lett volna leírni, de akkor épp arra sem tudtam rávenni magam, hogy a fejemet a

párnáról megmozdítom. Ha fontos, úgysem felejtod majd el, mondják mindig, de hogy ez mekkora kamu. Rohadtul elfelejtettem, amire emlékszem, azt leírtam, szóval lépünk tovább.

Egyébként a felejtéssel szerintem tényleg ez van. Hogy egyszerűen az agyunk hosszútávon nem szelektál a fontos és a kevésbé fontos dolgok között. Hiszen mégis honnan tudná, mi megőrzésre érdemes és mi nem az? Például hogy lehet, hogy a pasimmal kapcsolatban a leglényegtelenebb szarságokra is emlékszem, az első csókról és az első szeretkezésről pedig csak foszlányok vannak meg. Ő azt mondja ez azért lehet, mert egyszerűen annyira izgultunk mindketten, hogy leblokkolt az agyunk és nem rögzültek kellőképpen a dolgok. Ezt még el is tudom fogadni. De hogy lehet, hogy például apám filmötletére sem emlékszem tisztán, amit pedig olyan nehéz volt kicsikarni belőle. Csak arra, hogy egy férfiről szólna, aki egyik reggel arra ébred, hogy vak. Hogy hogyan folytatódik, az egyszerűen nincs meg.

Nem hiszem, hogy hiszek istenben (de azért meg kellett állnom egy pillanatra, hogy képes legyek kisbetűvel leírni). Elolvastam Kafkától a Hangyabolyt. Apácákról szól, teljesen eltérő személyiségekről, akikben csak az az egy közös, hogy valami jó pasi helyett inkább a megfeszített, véres krisztushoz mentek hozzá. Egyedül az szimpatikus az egészből, hogy képesek voltak erre feltenni az életüket.

Miért hiányzik ennyire a gim? A random pillanatokban felbukkanó nosztalgia a 16 éves énem iránt megakadályoz abban, hogy értékelni tudjam a 19 éves önmagam. Azt érzem, hogy valahogy a tizedikes gimnazista az én ideális életkorom (létezik ilyen?). Hozzám a 16 éves, féktelen osztálybulikon lerészegedős, passzív, ritkábban aktív dohányzós (de a nikotinpárnától azonnal behányós) a legjobb barátság fogalmához értelmetlenül ragaszkodós önmagam tartozik. Még nem voltam felnőtt, de már nem voltam gyerek. Csak flörtök voltak és néha egy-egy hevesebb csók, semmi szex, semmi elköteleződés és főleg: csak képzelt szerelem (miért értettem akkor jobban a szerelmes dalszövegeket, mint most?) Ráértem azon gondolkodni, hogy melyik egyetemre menjek és, hogy mikor lesz ideális elköltözni otthonról (de gyűlölöm azt a szót, hogy mamahotel).

Szerintem nagyon kevés olyan kitüntetett időszak van az életünkben, mikor minden könnyű és csak jól érezzük magunkat. Nekem ilyen volt az említett tizedik osztály és ilyen volt Barbados. A Bűn és bűnhődést olvastam a homokban. Előtte felkeltem a tengervíz illatú szobámban, besütött a nap és én pihe könnyű voltam. A konyhában hideg mandarinlevet ittam a hűtőből, felvettem a fürdőruhám. Arra sem emlékszem, hogy bekentem-e magam, pedig ma már szinte betegesen félek a leégéstől, akkor még talán ez nem volt így. A mennyországban kell a dm-es naptej? Lementem a partra és mielőtt boldogan belefogtam volna a világ egyik legdepresszívebb könyvébe, sétáltam egyet. A sós (óceán?) víz nyaldosta a talpam. És ahogy ott sétáltam, a víz a lábam elé sodort egy megkeményedett korallt, ilyen hullámos felületű követ. Akkor voltam talán életemben a legboldogabb. Nem sokkal a hazatérésünk után elvesztettem a legjobb barátnőmet, mégis, ezen az érzésen semmi sem változtatott.

Magamhoz láncolnám, bármi áron. Akárhányszor leszopnám, megölelném, mindent megtennék érte és szívesen teszem, csak maradjon velem mindig. Ha el kell válnod valakitől, akit szeretsz, hová tűnik az a sok szeretet?

Néha olyan, mintha a saját agyammal tusakodnék. És a csata csak nem akar eldőlni közöttünk. Légyszi vedd rá a testemet, hogy mozduljon meg, már reggel kilenc. Ne, nem úgy értettem, hogy húzza össze magát magzatpózbá és térjen vissza az álmához. Nem érdekel, hogy mit álmodtam, ne mutasd meg. Csak keljünk fel, dolog van, egyetem, tudod, az életed. Ja, hogy nem is érdekel már annyira az egész? Inkább alszol tizenegyig, hogy utána büntudattal terhesen ébredj. Nem pattant ki a szemed, hogy végre reggel. Nem jógáztál, nem nézett lefelé a kutya, örültél, hogy az ágyból kikászálódta végre. Nem turmixoltál magadnak smoothiet, hanem inkább megettél vagy 5 szelet kenyeret, mert a keményítőt alkotó glükóz boldogsághormonokat szabadít fel benned. Közben bekapcsoltad az okostévét, amihez foghatóan okos fix nem leszel, mert a reggelihez már ritkábban a könyvet csapod fel, inkább benyomod az hbo-t és elindítasz egy részt a kedvenc sitcomodból. Próbálsz magadnak megmagyarázni, hogy megérdemled, hogy ez csak napindító, hogy semmi sem olyan sürgős és amúgy is, miért ne csinálhatnád azt, ami jelenleg a legboldogabbá tesz? Nyilván vele lenni még jobb lenne, de ő nincs itt. Nyilván hozzábújni lenne jó, érezni az illatát, itt feküdni veled és valószínűleg egy ugyanilyen vagy hasonló kaliberű sorozatot néznétek együtt. Érdekes, olyankor nem is tűnik akkora időpocsékolásnak ez a tevékenység, mint most. De ő most nincs itt, te pedig elindítasz még egy részt és még egyet és már nem is figyelsz, nem is élvezed, az elején szórakoztató volt most már érzed, hogy sokkal hasznosabb dolgokkal tölthetnéd az időt de nem megy. Depressziós vagyok? Azt nem hiszem, egy depressziós nem így néz ki, nem ilyen körülmények között él, nem az okostévén szörfölget hétköznapi délelőtt. Egy rendes, tisztességes depressziós bizonyára valami kis lyukban fetreng kispesten, körülötte szeméthalom és a tányérra rohadt kajamaradék. Ő, mármint a depressziós meg baszki ott fekszik zsíros hajjal (mondjuk ez stimmel) de az ő haja ősz is, akkor is, ha fiatal, mert beleőszült a lelki tusájába és nemcsak, hogy beleőszült, hanem ráncos lett, néhány pluszkilóval és napi legalább 2 doboz cigi fekete füstjével a tüdejében. Túloznék? Hát nem tudom, még nem sok valamire való (szóhasználat) szóval semmire sem való depresszióssal volt dolgom. Vannak, akik talán azok voltak vagy most is azok, de Magyarországon ez talán nem is olyan feltűnő, mint máshol. Senki ne értsen félre, én nem fogok innen lelépni, szeretem ezt a várost vagy csak megszoktam, otthonos. Tetszik, hogy magyarul beszélnek az emberek, ilyen országot sajnos nem nagyon találunk másikat, szóval ez van.

Hogyan képzelem el a jövőt? 2035-ben majdnem 30 lennék, mert most vagyok majdnem 20. Kell ez a majdnem, milyen megnyugtató is ez. Utazni is például ezért szeretek, mármint közlekedni, autóban, vonaton, repülőn, szóval nem a napi szintű tömegközlekedésre gondolok. Csak mikor visznek A-ból B-be, egy ideig két helyszín közé szorulsz, egy köztes térbe és van időd kicsit elidőzni ott. Nem szeretek rögtön megérkezni. Most jövök rá, ahogy ezt írom, hogy talán ezért is szeretek éppen odaérni valahová, semmiképp sem előbb, inkább később, ha lehet. Szeretem elhúzni ezeket a köztes pillanatokat, addig se kell gondolkodnom azon, hogy hová tartok.

De várjunk, elkalandoztam. Hogyan képzelem el a jövőt?

Például élénken él bennem a kép egy forgalmas pesti utcára néző bérház tágas ablakáról. Az ablakban ülök, mondjuk 30 évesen, a kezemben egy pohár vörösborral és nézek ki az utcára, hallgatom a forgalmat. Félhomály lenne, szürkület, a kedvenc napszakom. Már éppen nem és

még nem látsz, csak körvonalak vannak és mintha egy búra alatt lennék. Kint forgalom van, nyüzsgés, de a fejemben csend, a szobában nyugalom. Egyedül vagyok amúgy benne, hirtelen most nem képzelek oda senkit, aztán persze azért legyen majd valaki, érkezzon haza a munkából vagy akárhonnán. És én szépen bejövök az ablakból, vacsorát főzünk a papírzacskóból előkerülő zöldségekből, stílusosan egészségesek és egészségesen stílusosak vagyunk. A bútorainkat egy józsefvárosi bolhapiacra szereztük be, a képeket a falon egy barátunk galériájából. Mert ilyenek lennének a barátaink, galériatulajdonosok és alter zenészek, meg néhány, akinek könyvkiadója és vintage motorja van. Velük barátkoznánk, átjönnének borozni és vacsorázni, politikáról meg filmekről beszélgetnénk, nyáron együtt bérelnék egy házat a balatonon.

Félek a haláltól. Ez új, régebben a darazsakon kívül semmitől sem féltem. De most valahogy egyszerűen rettegek, hogy kevés az időm és fel kell még építenem egy életet, amire büszke lehetek és mások is büszkék lehetnek. Interjút adok majd a nők lapjának vagy a 444-re. Megkérdeznék, hogy mégis hogy kezdődött, mi a magabiztosság és a siker titka. Én meg mondanám, hogy hát közel a 20-hoz még abszolút bizonytalan voltam és ez akkor már teljesen oké lenne, csak most tűnik ez az egész szörnyen ijesztőnek.

Forman (mármint a Milos) bepánikolt a Fekete Péter, szigorúan véve második játékfilmjének forgatásán: Ki fogja ezt megnézni?- kérdezte. Hiszen ez a való élet.

Hát ezt mondom én is.